

Šta je EURIBOR?

EURIBOR (eng. Euro Interbank Offered Rate) je referentna kamatna stopa koja se utvrđuje na evropskom međubankarskom tržištu za valutu euro (EUR). Utvrđuje se dnevno kao prosječna stopa po kojoj prvoklasne banke jedna drugoj u eurozoni pozajmljuju neosigurana sredstva u EUR. Pomenute banke moraju da zadovolje određene kriterijume kako bi EURIBOR bio reprezentativan i odražavao stvarnu situaciju na tržištu novca. Više informacija o EURIBOR-u dostupno je na: <https://www.euribor-rates.eu/en/current-euribor-rates/2/euribor-rate-3-months/>

Visina EURIBOR-a određena je u značajnoj mjeri referentnom kamatnom stopom Evropske centralne banke (ECB), odnosno monetarnom politikom ECB-a i drugim faktorima kao npr. sentiment i očekivanja finansijskih tržišta. Smjer monetarne politike ECB-a je pod uticajem ekonomskog ciklusa, prije svega inflatornih kretanja i očekivanja kao i dinamike rasta realnog sektora i zaposlenosti. Shodno tome ECB spušta ili podiže referentnu kamatnu stopu, a to onda posljedično ima uticaj na visinu EURIBOR-a.

Erste Bank AD Podgorica ne utiče na visinu EURIBOR-a i ne može predvidjeti buduća kretanja EURIBOR-a, a s tim u vezi ni eventualne posljedice koje mogu nastati usljed promjene EURIBOR-a.

Kako se određuje kamatna stopa po lizing aranžmanu?

Nominalna kamatna stopa predstavlja zbir fiksnog ugovorenog broja procentnih poena godišnje i 3-mjesečnog EURIBOR-a (referentna stopa)

Visina lizing rate obračunava se i usklađuje prema indeksu: EURIBOR 3-MJESEČNI, te će se tromjesečno (31.03;30.06;30.09;31.12) raditi promjena lizing rate, o čemu će klijent biti obavješten pisanim putem ili elektronskom poštom. Ukoliko je promjena manja od 0,05 neće se vršiti usklađivanje sa tromjesečnim Euriborom. Donja granica varijabilnog dijela kamatne stope (tzv.Floor) iznosi 0,00 %, tako da će se varijabilna stopa kretati u skladu sa tržišno indeksiranom kamatnom stopom, ali uzimajući u obzir ograničenje utvrđeno donjom granicom varijabilnog dijela kamatne stope.

Primjer:

Lizing rata počinje da se otplaćuje 01.4.2022.

Prvo utvrđivanje kamatne stope = vrijednost 3M EURIBOR-a za dan 31.03.2022. objavljena dva relevantna dana prije (npr. 0,6%) + fiksni ugovoreni broj procentnih poena (npr. 5,4 p.p.) što ukupno iznosi 6% i važi za prvo kamatno razdoblje koje traje od 31.03.2022. do 30.6.2022.

Drugo utvrđivanje kamatne stope: vrijednost 3M EURIBOR-a za dan 30.06.2022. objavljena dva relevantna dana prije + fiksni ugovoreni broj procentnih poena (npr. 5,4 p.p.)

Ukoliko se vrijednost 3M EURIBOR-a poveća za 0,5 p.p., i sada iznosi 1,1%, ukupna kamatna stopa će se povećati za 0,5 p.p. odnosno iznosiće 6,5% za drugo kamatno razdoblje.

Drugo kamatno razdoblje traje od 30.06.2022. do 30.9.2022.

Svako sljedeće utvrđivanje kamatne stope: vrijednost 3M EURIBOR-a za 30./31. u mjesecu kada počinje sljedeće kamatno razdoblje+fiksni dio kamatne stope (npr.5,4 p.p.)

Iz navedenog primjera se jasno vidi da promjena vrijednosti EURIBOR-a utiče na visinu ugovorne kamatne stope, a time i na visinu iznosa anuiteta.

Gdje možete pratiti vrijednosti EURIBOR-a?

Vrijednosti EURIBOR-a mogu se pratiti putem informacionih sistema Thomson Reuters i Bloomberg, kao i na internet stranicama:

<https://produkte.erstegroup.com/Retail/en/Spezial/DisclaimerDenied/index.phtml>

<https://www.euribor-rates.eu/en/current-euribor-rates/2/euribor-rate-3-months/>

Rizik promjenljive kamatne stope

Ugovaranje promjenjive kamatne stope izlaže klijenta riziku promjene kamatne stope, što može uticati na izmjenu ukupnog iznosa koji se plaća po lizingu (njegovo povećanje ili smanjenje). Npr. rast referentne kamatne stope (EURIBOR-a) uz koju je vezana kamatna stopa po kreditu, može uticati na rast mjesečnog iznosa anuiteta i uticati na finansijski položaj klijenta i sposobnost otplate lizinga, ali i obrnuto (njenim smanjenjem smanjiće se iznos anuiteta).

Vjerovatnoća promjene kamatne stope je veća što je duži rok otplate kredita. Važno je razumjeti da nije moguće izvjesno i sigurno predvidjeti događaje koji utiču na promjenu takvih kamatnih stopa, pa je na svakoj ugovornoj strani odgovornost da procijeni svoj interes i prihvatljivost takvog rizika.

Savjet:

Prije odluke o potpisu ugovora o lizingu sa ugovornom kamatnom stopom vezanom uz EURIBOR, informišite se o značenju i promjenjivosti EURIBOR-a, njegovim istorijskim kretanjima kao i o potencijalnom riziku promjene EURIBOR-a, konsultujući i odgovarajuće izvore nezavisne od Davaoca lizinga.